

Η λοίμωξη με τον ιό SARS-CoV-2 συσχετίζεται με αυξημένη επίπτωση ισχαιμικών αγγειακών εγκεφαλικών επεισοδίων.

Στο περιοδικό Annals of Neurology (με συντελεστή απήχησης 9,04) δημοσιεύτηκε πρόσφατα η εργασία μιας διεθνούς επιστημονικής ομάδας στη συγγραφή της οποίας συμμετείχαν ο **Γεώργιος Τσιβγούλης**, Καθηγητής Νευρολογίας του ΕΚΠΑ, ο **Σωτήριος Τσιόδρας**, Καθηγητής Λοιμωξιολογίας του ΕΚΠΑ, ο **Κωνσταντίνος Τσιούφης**, Καθηγητής Καρδιολογίας του ΕΚΠΑ, η **Παγώνα Λάγιου**, Καθηγήτρια Υγιεινής και Επιδημιολογίας του ΕΚΠΑ και η **Λίνα Παλαιοδήμου** υποψήφια διδάκτορας του ΕΚΠΑ. Το εν λόγω άρθρο αφορά στη συστηματική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και τη μετά-ανάλυση των σχετικών μελετών, με στόχο τη διερεύνηση της συσχέτισης της νόσου COVID-19 με τα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια (ΑΕΕ), την πρόγνυσή τους και την παροχή κατάλληλης θεραπευτικής διαχείρισης. Τη δημοσίευση αυτή σχολιάζουν ο Καθηγητής Γεώργιος Τσιβγούλης, ο Καθηγητής Σωτήριος Τσιόδρας και η Νευρολόγος Λίνα Παλαιοδήμου.

Μετά από τη συστηματική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, 18 μελέτες κούρτης κρίθηκαν ως κατάλληλες για εισαγωγή στη μετά-ανάλυση. Συνολικά συγκεντρώθηκαν δεδομένα από 67.845 ασθενείς παγκοσμίως. Σύμφωνα με αυτά, οι συγγραφείς έδειξαν ότι από τους ασθενείς που ελέγχθηκαν θετικοί στον ιό SARS-CoV-2, **το 1.3% εμφάνισε συννοσηρότητα και νοσηλεύτηκε για οποιασδήποτε αιτιολογίας ΑΕΕ**, το 1.1% εμφάνισε ισχαιμικό ΑΕΕ και το 0.2% εμφάνισε αιμορραγικό ΑΕΕ. Μάλιστα, συγκριτικά με τους ασθενείς που νοσηλεύτηκαν για ΑΕΕ και ήταν αρνητικοί στη λοίμωξη με τον ιό (είτε κατά τη διάρκεια της πανδημίας είτε πριν από αυτή), φάνηκε ότι οι ασθενείς με λοίμωξη από τον ιό SARS-CoV-2 είχαν περισσότερες πιθανότητες να παρουσιάσουν ισχαιμικό ΑΕΕ και σχεδόν **4 φορές μεγαλύτερη πιθανότητα να εμφανίσουν αδιευκρίνιστης αιτιολογίας ισχαιμικό ΑΕΕ (κρυπτογενές εγκεφαλικό έμφρακτο)**.

Ιδιαίτερης σημασίας ωστόσο θεωρείται, ότι κατά τη διάρκεια της πανδημίας και παρά τα περιοριστικά μέτρα για την εξάπλωση του ιού, οι ασθενείς με νόσο COVID-19 και Ισχαιμικό ΑΕΕ είχαν τις ίδιες πιθανότητες με τους υπόλοιπους ασθενείς με Ισχαιμικό ΑΕΕ (χωρίς συνυπάρχουσα λοίμωξη από τον ιό SARS-CoV-2) να λάβουν τις οξείες θεραπείες επαναιμάτωσης αναλόγως των ενδείξεων, τόσο όσον αφορά την ενδοφλέβια θρομβόλυση όσο και τη μηχανική θρομβεκτομή.

Επίσης ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον εύρημα της μελέτης αφορά **την ενδονοσοκομειακή θνητότητα στις περιπτώσεις ασθενών με ΑΕΕ και νόσο COVID-19 η οποία καταγράφηκε να είναι πάνω από πέντε φορές υψηλότερη** σε σύγκριση με τους ασθενείς με ΑΕΕ που δεν είχαν συνυπάρχουσα λοίμωξη από τον ιό SARS-CoV-2.

Τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής υποδεικνύουν ότι υπάρχει συσχέτιση της νόσου COVID-19 και των ισχαιμικών ΑΕΕ, ιδιαίτερα κρυπτογενούς αιτιολογίας. Ως πιθανότεροι μηχανισμοί θεωρούνται η κατάσταση υπερπηκτικότητας, η παράδοση εμβολή μέσω ανοικτού ωοειδούς τρήματος και η έντονη φλεγμονώδης αντίδραση κατά τη λοίμωξη από SARS-CoV-2. Λόγω της παρατηρούμενης αυξημένης ενδονοσοκομειακής θνητότητας στους ασθενείς με συννοσηρότητα COVID-19 και ΑΕΕ, οι θεράποντες ιατροί με τη συνδρομή των νευρολόγων θα πρέπει να αναγνωρίζουν έγκαιρα τα συμπτώματα που είναι συμβατά με ΑΕΕ και να χορηγούν τις ενδεδειγμένες θεραπείες, παρά τις δυσμενείς συνθήκες και τους περιορισμούς που η πανδημία έχει επιβάλει.